

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar, declarat de avocatul Veaceslav Ropot în numele inculpatului Vasile Matfei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, în cauza penală, în privința lui

Matfei Vasile Nicolae, născut la 08 ianuarie 1975, originar din or. Hîncești, cetățean a Republicii Moldova, ultimul domiciliu or. Hîncești, str. Lazo, 50.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 13.02.2015 pînă la 17.11.2015;*

2. *Instanța de apel de la 29.12.2015 pînă la 14.01.2016;*

3. *Instanța de recurs de la 25.03.2016 pînă la 14.06.2016.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 noiembrie 2015, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Matfei Vasile a fost condamnat în baza 264/1 alin. (4) Cod penal, la 8 luni închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Matfei Vasile la 11 iunie 2013, aproximativ ora 05:20, conducînd automobilul de model „Rover 400” cu n/î KBF 776, pe b-dul Ștefan cel Mare intersecție Toma Ciorbă mun. Chișinău, a fost stopat de inspectorul INP al IGP mun. Chișinău, Moga Sergiu.

În cadrul solicitării de a prezenta actele, inspectorul Moga Sergiu a observat că, Matfei Vasile prezenta semne evidente de aflare în stare de ebrietate, avînd miros puternic de alcool însă ultimul a refuzat de a i se preleva probele din aerul expirat prin intermediul alcooltestului „Dragger”.

Pentru confirmarea și aprecierea gradului stării de ebrietate, precum și a naturii ei, conducătorul auto a fost condus la medicul-narcolog din cadrul IMSP Dispensarul Republican de Narcologie, unde Vasile Matfei a refuzat examinarea medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, fapt confirmat prin procesul-verbal nr. 7527 al examinării medicale de constatarea faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 11 iunie 2013, conform căruia concluzia nu a fost făcută, deoarece Vasile Matfei a refuzat examinarea medicală și prelevarea probelor biologice.

Conform informației ÎS „Registru” nr. 03/453 din 21.10.2013, pe numele lui Vasile Matfei născut la 08.01.1975, permis de conducere nu a fost eliberat.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, inculpatul Vasile Matfei, a atacat cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărîri cu aplicarea unei pedepse mai blînde, pe motiv că, instanța de fond a stabilit o pedeapsă

prea aspră în coraport cu circumstanțele faptei, în quantum maximal prin prisma prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, fără a ține cont de faptul că el în instanța de fond a recunoscut vina pe deplin în cele incriminate. A indicat că nu a fost prezent la pronunțarea sentinței, deoarece a fost bolnav de hepatită, nu s-a eschivat de fapt de la prezentarea în ședința de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, a fost respins ca nefondat apelul inculpatului Vasile Matfei, cu menținerea sentinței.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, instanța de fond încadrând just acțiunile inculpatului Matfei Vasile în baza dispozițiilor art. 264/1 alin. (4) Cod penal.

Pedeapsa este stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art. 61, 75, 76-78 Cod penal și art. 364/1 Cod de procedură penală, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, ținându-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana acestuia și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuează răspunderea, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei. Astfel, instanța de apel a conchis că pedeapsa aplicată inculpatului este individualizată conform prevederilor legale și nu sunt temeieri de casare a sentinței primei instanțe care este legală.

În acest sens, prima instanță a reținut că, infracțiunea săvârșită de Matfei Vasile, conform art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor ușoare, de persoana vinovatului, care și-a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise, pe parcursul examinării cauzei s-a eschivat de la prezentarea în ședința de judecată, a fost anunțat în căutare, la momentul de față în privința sa este aplicat arestul pentru faptul comiterii altei infracțiuni, de circumstanța atenuantă - recunoașterea vinei, de lipsa circumstanțelor agravante, de antecedente penale nestinse.

Prin prisma ansamblului de împrejurări ale speței, a ajuns la concluzia corectă precum că, corectarea și reeducarea lui Matfei Vasile este posibilă doar cu izolarea lui de societate, în privința lui corect urmînd a fi aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 8 luni.

Referitor la solicitarea apărătorului inculpatului de a înceta procesul penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, instanța de apel a menționat că, la 04.11.2013, Matfei Vasile a fost pus sub învinuire în baza art. 264/1 alin. (4) Cod penal, și ordonanța fiind semnată de inculpat (f.d. 50). După aceasta inculpatul Matfei Vasile, cunoscând despre faptul că este pornit dosar penal în privința sa, primind învinuirea, s-a sustras de la prezentarea la organul de urmărire penală și judecată. Astfel Matfei Vasile fiind citat legal la data de 20.02.2014 (f.d. 77), inculpatul nu s-a prezentat în ședința de judecată și nu a anunțat despre motivele absenței sale. Prin ordonanța procurorului din 12.03.2014 s-a dispus aducerea silită a inculpatului Matfei Vasile în judecată (f.d. 83), însă nu a putut fi executată deoarece prin procesul-verbal de constatare din 28.03.2014 s-a stabilit că inculpatul nu locuiește la adresa indicată de acesta (f.d. 83-84). Prin ordonanța procurorului din 23.06.2014 s-a dispus în mod repetat aducerea silită a inculpatului în ședința de judecată (f.d. 111), iar prin raportul șefului IP Hîncești s-a constatat că Matfei Vasile a plecat de la domiciliu de circa 2 ani (f.d. 112), iar prin certificatul de la Primăria Hîncești s-a adeverit că casa cu nr. 50 de pe str. Lazo, or Hîncești, este demolată (f.d.

113) . Faptul că Matfei Vasile nu se află la domiciliul indicat de el a fost confirmat și prin explicațiile lui Matfei Nicolae, Cimpoiescu Svetlana, Raiu Elena, care au declarat că nu cunosc locul aflării inculpatului (f.d. 114, 115, 122).

Prin urmare, la 02.12.2014 a fost emisă de către Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău încheierea prin care Matfei Vasile a fost anunțat în căutare (f.d. 133), în rezultat fiind intentat dosar de căutare nr. 2015030130 (f.d. 163), iar la data de 08.05.2015 a Matfei Vasile a fost reținut în baza încheierii Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 11.05.2015 (f.d. 167).

Astfel, instanța de apel a constatat că deși inculpatul Matfei Vasile cunoștea despre învinuirea adusă și existența dosarului penal în privința sa, inculpatul s-a sustras de la judecată, astfel eschivându-se de la urmărire penală și cercetarea judecătorească.

Ținând cont de prevederile art. 60 alin. (5) Cod penal, potrivit cărora curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată, instanța de apel a constatat că prescripția în privința lui Matfei Vasile a fost suspendată odată cu sustragerea, eschivarea de a se prezenta în judecată și reluată odată cu reținerea acestuia la 08.05.2015. Mai mult, instanța de apel a indicat că, prescripția în privința lui Matfei Vasile a fost suspendată de la momentul sustragerii de la prezentare în ședința de judecată, odată cu emiterea ordonanței de aducere silită la data de 12.03.2014 (f.d. 83), fiind depistat faptul că Matfei Vasile se eschivează de la prezentarea în ședința de judecată. Ulterior, prescripția a fost reluată la 08.05.2015 (f.d. 167), odată cu reținerea inculpatului.

Instanța de apel a reținut că, Vasile Matfei a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264/1 alin. (4) Cod penal la data de 11.06.2013. Prin urmare, pînă la data cînd a fost suspendată prescripția, s-au scurs 9 luni 21 zile. După cum s-a menționat supra, prescripția a fost reluată la data de 08.05.2015, astfel încît pînă la pronunțarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14.01.2016 s-au scurs încă 8 luni 6 zile.

În virtutea celor menționate supra, instanța de apel a concluzionat că de la comiterea infracțiunii și pînă la pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14.01.2016, s-a scurs numai 1 an, 5 luni și 27 zile, și nu 2 ani, după cum prevede legea penală pentru posibilitatea încetării procesului penal în cazul intervenirii prescripției tragerii la răspundere penală. Astfel, instanța de apel respinge solicitarea avocatului de a înceta procesul penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, deoarece Matfei Vasile s-a sustras de la judecată, prescripția în privința sa a fost suspendată, iar la momentul pronunțării deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău cei doi ani prevăzuți de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal pentru posibilitatea încetării procesului penal nu au expirat.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpatului Matfei Vasile, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 11) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu dispunerea încetării procesului penal în privința lui Vasile Matfei, pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. Recurentul invocă că, soluția instanței de apel în cauză este una ilegală și nefondată, ori, conform art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală a expirat. În opinia apărării, termenul curgerii prescripției a început la 02.12.2014 și încetat la 08.05.2015, cînd inculpatul a fost reținut. Potrivit art. 60 alin. (5) Cod de procedură penală, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii, ori, începînd cu 08.05.2015 și pînă la 14.01.2016 (decizia instanței de apel),

au trecut 8 luni și 6 zile. Ulterior, dacă se adună 1 an, 5 luni și 21 zile (termen scris pînă la suspendarea prescripției) la 8 luni și 6 zile (termen scurs după reluarea prescripției și pînă la pronunțarea deciziei instanței de apel), atunci în total sunt 2 ani 1 lună și 27 zile (perioada de timp scursă din momentul comiterii infracțiunii și pînă la definitivarea examinării cauzei penale).

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de avocatul Veaceslav Ropot în numele inculpatului Vasile Matfei, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece recurentul a omis termenul de depunere a recursului ordinar.

6. Verificînd argumentele recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei penale, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecători, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel.

Recurentul a invocat în recurs prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizînd hotărîrea recurată în coraport cu prevederile legale, Colegiul penal apreciază că motivarea instanței în partea intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală este bazată pe interpretarea greșită a legii penale.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul penal lărgit constată că, fapta a fost comisă de inculpat la 11.06.2013, iar pentru infracțiunea incriminată persoana a fost pusă sub învinuire la 04.11.2013, cu aducerea la cunoștință a ordonanței (f.d. 50, vol. I).

Ulterior, cauza a fost expediată în instanța de judecată, ca la 20.02.2014, să fie desfășurată prima ședință (f.d. 77, vol. I). Iar la 12.03.2014, prin ordonanța procurorului, s-a dispus aducerea silită a inculpatului Matfei Vasile în judecată (f.d. 83, vol. I)), însă nu a putut fi executată deoarece prin procesul-verbal de constatare din 28.03.2014 s-a stabilit că inculpatul nu locuiește la adresa indicată de acesta (f.d. 83-84). Prin ordonanța procurorului din 23.06.2014 s-a dispus în mod repetat aducerea silită a inculpatului în ședința de judecată (f.d. 111), iar prin raportul șefului IP Hîncești s-a constatat că Matfei Vasile a plecat de la domiciliu de circa 2 ani (f.d. 112), mai mult, prin certificatul de la Primăria Hîncești s-a adevărit că casa cu nr. 50 din str. Lazo, or Hîncești, este demolată (f.d. 113) . Faptul că Matfei Vasile nu se află la domiciliul indicat de el a fost confirmat și prin explicațiile lui Matfei Nicolae, Cimpoiescu Svetlana, Raiu Elena, care au declarat că nu cunosc locul aflării inculpatului (f.d. 114, 115, 122), iar la 02.12.2014, instanța a emis o încheiere privind darea în căutare a persoanei (f.d. 133, vol. I).

Potrivit art. 60 alin. (5) Cod penal, curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvîrșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării.

Colegiul penal lărgit, menționează că, instanța de apel eronat a calculat termenul suspendării prescripției de la momentul neprezentării în ședință de judecată ,, ...*odată*

cu emiterea ordonanței de aducere silită din 12.03.2014 (f.d. 83, vol. I)”, ori, instanța de apel urma să calculeze termenul suspendării prescripției din momentul emiterii încheierii Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 02.12.2014, privind darea în căutare a persoanei (f.d 133, vol. I). În acest sens, Colegiul penal menționează că, prin procesul-verbal de constatare și rapoartele, la care a făcut trimitere instanța de apel, Colegiul penal lărgit, reieșind din materialele dosarului constată că, acestea au fost întocmite înaintea emiterii încheierii din 02 decembrie 2014, care au avut ca scop executarea ordonanței de aducere silită a inculpatului Matfei Vasile, în ședințele de judecată ale Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău.

Mai mult, aceste rapoarte au stat la baza emiterii încheierii instanței de fond din 02 decembrie 2014, care a admis demersul procurorului și a emis o încheiere privind darea în căutare a persoanei.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că, după emiterea încheierii de către Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 02.12.2014, privind anunțarea în căutare a inculpatului Matfei Vasile (f.d 133, vol. I) și fișei de pornire a dosarului de căutare a inculpatului Matfei Vasile (f.d. 163, vol. I), organul de poliție nu a întreprins toate acțiunile pentru depistarea locului aflării inculpatului.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reține, prin prisma jurisprudenței CEDO (cauza Colozza contra Italiei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 12 februarie 1985, nr. 9024/80, art. 6 parag. 1) că, „...resursele disponibile în dreptul intern trebuie să fie eficace și să demonstreze că o persoană acuzată de o infracțiune, s-a sustras de la urmărire penală sau de la judecată, nu să i se lese în sarcina acesteia de a dovedi că ea nu caută să se sustragă de la urmărirea penală ori cercetarea judecătorească sau că absența ei a fost din cauza de forță majoră... din examinarea faptelor rezultă că încercările de a-l depista au fost inadecvate”.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că, încheierea din 02 decembrie 2014, privind anunțarea în căutare a inculpatului și fișa de pornire a dosarului de căutare a inculpatului Matfei Vasile, nu sunt îndeajuns pentru a demonstra că, inculpatul s-a sustras de la judecată, deoarece, în mod obligatoriu organul de poliție urma să întreprindă și alte măsuri speciale de investigații în vederea depistării locului aflării inculpatului.

Din cele menționate, Colegiul penal lărgit conchide că, argumentul recurenților cu privire eroarea comisă de către instanța de apel și anume, neaplicarea prescripției tragerii la răspundere penală în privința inculpatului Matfei Vasile, conform prevederilor art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, este întemeiat.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că, potrivit materialelor cauzei, inculpatul Matfei Vasile a fost reținut nu în baza încheierii Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 02.12.2014, dar în baza încheierii Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 11.05.2015, el fiind acuzat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 165 și 206 Cod penal, cauza care la moment se examinează la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău.

În acest caz, instanța de apel urma să verifice posibilitatea aplicării prescripției și potrivit alin. (4) art. 60 Cod penal, care prevede că, prescripția se va întrerupe dacă, pînă la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1), persoana va săvîrși o infracțiune pentru care, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvîrșirii unei infracțiuni noi.

Astfel, instanța de apel a comis o eroare de drept, iar această eroare nu poate fi corectată de către instanța de recurs și se dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel, urmează să țină cont de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar, declarat de avocatul Veaceslav Ropot în numele inculpatului Vasile Matfei, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, în cauza penală, în privința lui *Matfei Vasile Nicolae* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Pronunțată integral la **12 iulie 2016**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu